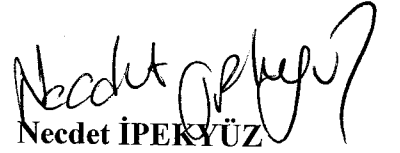

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Necdet İPEKYÜZ

Batman Milletvekili

Birleşmiş Milletler (BM) Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), Bangladeş'in girişimiyle, 17 Kasım 1999 tarihinde 21 Şubat'ı Uluslararası Anadili Günü olarak ilan etmiştir. 2000 yılından bu yana ise dünyada kültürel çeşitliliği ve çok dilliliği desteklemek amacıyla her yıl bugün "Dünya Anadili Günü" olarak kutlanmaktadır. 23 yıldan bu yana çok dilliliği teşvik etmek amacıyla her yıl 21 Şubat'ta çeşitli çalışmalar yürütülse de bugün dünya üzerinde konuşulan 7 bin dilden yaklaşık 2 bin 500'ü yok olma tehlikesi altında olduğu ifade edilmektedir. Dil bilimcilere göre, insanlığın varoluşundan bu yana yaklaşık 30 bin farklı dil konuşulurken 2019'u Dünya Yerli Dilleri Yılı ilan eden BM'ye göre ise dil çeşitliliğine yönelik tehditler giderek artmakta ve küresel nüfusun yüzde 40'ı konuştuğu dillerde eğitime erişim imkânı bulamamaktadır. Dünyanın birçok yerinde tekçilik, ırkçılık ve aşırı milliyetçilik etkisi nedeniyle ulus devletler; halkların doğal dillerinin sınırlandırılması, kullanılmaması, geliştirilmemesi amacıyla politikalar geliştirmektedir.

Türkiye'de ise UNESCO Dünya Tehlike Altındaki Diller Atlası'na göre 3 dil günümüze ulaşamazken, "yok olma tehlikesi altında" olan dil sayısı 15'tir. Ubik, Kapadokya Yunancası ve Süryani dillerinden Mlahso'nun tamamen yok olduğu Türkiye'de, diğer Süryani dillerinden Hertevin "yok olmak üzere", Turoya ise "ciddi tehlike altında" kategorisinde yer almıştır. Ladiono ve Gagavuzca da bu listeye dahil olan diğer dillerdir. "Kesinlikle yok olma tehlikesi altında" olan 7 dil ise; Abazaca, Hemşince, Lazca, Pontus Yunancası, Romanca, Suret ve Batı Ermenicesidir. Abhazca, Adigece, Kabar Çerkes dilleri ise "kırılgan" diller olarak belirtilmektedir. Kırılgan durumda olduğu belirtilen bir diğer dil ise Zazacadır.

Bu kapsamda Türkiye'de risk altında olan dil sayısının 18 civarında olduğu ifade edilmektedir. Dillerin yaşamın her alanında kullanımına imkân sağlamak, yok olmalarının önüne geçmek için alınabilecek en uygun tedbirdir. Özellikle anadilleriyle eğitim, sağlık ve diğer kamusal hizmetlere erişmeyen milyonlarca yurttaşın Türkiye'de yıllardır yaşadığı bilinmektedir.

Anadilin etkili bir şekilde öğrenimi diğer dillerin de öğrenimini etkilemektedir. Türkiye’de yıllardır sürdürülen “yabancı” dil eğitiminin başarısızlığının en önemli nedeni; yurttaşların ana diline ilişkin eğitim başta olmak üzere kamusal hizmet sunumunun eksik olmasıdır. Özellikle Kürtçe konuşan milyonlarca yurttaşın birçok kamu kurumunun hizmetlerinden bihaber olduğu, hizmet sunumu sırasında taleplerini doğru bir şekilde aktaramadığı, birçok zaman hak kayıplarının yaşandığı bilinmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye’de kaç farklı anadil mevcuttur? Yok olma riski altında olan diller hangileridir? Yok olmalarını önlemek amacıyla Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmaktadır?
- 2) Evrensel bir hak olan anadilde eğitim, seçmeli hariç, verilmesi ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?
- 3) Kürtçe ve kendi anadilleri dışında hiçbir dil bilmeyen öğrencilere okul öncesi eğitim ve ilkökul dersleri nasıl verilmektedir? Bu sınıflarda anadili Kürtçe ve azınlık dillerinden herhangi biri olan öğretmenler atanmakta mıdır?
- 4) Kürtçe ve azınlık dillerinde konuşan öğrenci sayısı kaçtır? Bu konuda yapılmış bir araştırmanız var mıdır?
- 5) 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kürtçe seçmeli ders seçen öğrenci sayısı kaçtır?
- 6) Anadili, Kürtçe olmadığı halde Kürtçe seçmeli ders seçen öğrencilerin sayısı kaçtır? Bu kapsamdaki öğrenciler için geliştirilen müfredat anadili Kürtçe olanlardan farklı mıdır?
- 7) 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kürtçe seçmeli ders için kullanılan Kürtçe eğitim materyali nasıl hazırlanmıştır?
- 8) 2021-2022 eğitim öğretim yılında bakanlığınıza bağlı okullarda Kürtçe öğretmeni sayısı kaçtır? Bu kadronun arttırılması için yapılan çalışmalar nelerdir?
- 9) Ataması yapılmayan Kürtçe öğretmeni sayısı kaçtır? 2022 yılı içerisinde kaç Kürtçe öğretmeni atanacaktır?